

POSTANOWIENIE

26 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 26 czerwca 2025 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi C.L. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Opolu
z 24 maja 2024 r., II Ca 1143/23 (WSC "no" 19/24),
wydanego w sprawie z powództwa C.L.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie
o zapłatę,

- I. odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania,**
- II. nie obciąża C.L. kosztami postępowania skargowego
poniesionymi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 11 lipca 2023 roku Sąd Rejonowy w Opolu postanowił zamknąć rozprawę (pkt I), uchylił w całości wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Opolu z 24 czerwca 2022 roku (pkt II), powództwo oddalił (pkt III), zasądził od powoda na rzecz pozwanego zwrot kosztów zastępstwa prawnego (pkt IV), a także zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3 497,33 zł tytułem zwrotu spełnionego świadczenia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 27 grudnia 2022 roku do dnia zapłaty (pkt V).

Wyrokiem z 24 maja 2024 roku Sąd Okręgowy w Opolu oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Opolu z 11 lipca 2023 roku (pkt 1)

i zasądził od powoda na rzecz pozwanego koszty procesu w postępowaniu apelacyjnym (pkt 2).

Skarżący wniósł o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Opolu. Skarżący wskazał na naruszenie przepisów postępowania, czyli art. 365 § 1 k.p.c. w zw. z art. 316 § 1 k.p.c., a także przepisów prawa materialnego, czyli art. 78 ust. 1 i 3, art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i art. 139 ust. 1 pkt 9 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zdaniem skarżącego zaskarżone orzeczenie jest niezgodne z ww. przepisami. Skarżący wskazał, że na skutek niezgodności z prawem prawomocnego wyroku poniósł szkodę w wysokości co najmniej 3 497,33 zł, na którą złożyły się kwoty: bezpodstawnie (bezprawnie) potrącona przez ZUS ze świadczenia emerytalnego powoda i odsetek ustawowych za opóźnienie bliżej określonych, a także koszty postępowania sądowego.

Pozwany wniósł m.in. o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania i o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów zastępstwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, ma postawione przez ustawodawcę wysokie wymagania formalne i merytoryczne, określone precyzyjnie w art. 424⁵ k.p.c. W § 1 wskazanego przepisu wymienione są konstrukcyjne elementy skargi, których niespełnienie prowadzi do odrzucenia skargi *a limine* (postanowienie SN z 29 sierpnia 2007 r., IV CNP 115/07).

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 k.p.c., do konstrukcyjnych elementów skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia należy oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części, przytoczenie podstaw skargi oraz ich uzasadnienie, wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy, wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego

wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem.

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest instrumentem umożliwiającym uzyskanie prejudykatu do dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej ze względu na szkodę, która wynika dla niego z naruszającego prawo rozstrzygnięcia co do meritum sprawy, nie zaś za szkodę, którą miałby ponieść na skutek uchybień prawu procesowemu, mających miejsce w postępowaniu prowadzącym do wydania takiego orzeczenia.

Chociaż skarżący spełnił wymogi formalne przewidziane normami k.p.c. odnoszącymi się do konstrukcji skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, należało przyjąć, że ocena wskazanych podstaw skargi prowadzi do wniosku, iż wytknięte naruszenia w rzeczywistości nie miały miejsca. Porównanie treści uzasadnień wyroków Sądów *meriti* z treścią skargi pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że skarżący wykorzystał uprawnienie do złożenia skargi jedynie jako możliwość do zwielokrotnienia pism procesowych wyrażających jego subiektywne przekonania. W świetle przedstawionych motywów pisemnych z orzeczeń Sądów obu instancji wynika jednoznacznie, że rozwały wyczerpująco kwestię pomniejszenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych otrzymywanej kwoty tytułem świadczenia z ubezpieczeń społecznych w czasie, gdy otrzymywał równocześnie zasiłek dla bezrobotnych, a to na podstawie art. 139 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych. Sąd Okręgowy wskazywał stanowiące podstawę prawną rozstrzygnięcia przepisy (w tym art. 76 i art. 78 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy), wyjaśnił aspekty zbiegu uprawnień co do świadczeń przyznanych przez organ rentowy oraz z Funduszu Pracy w okresie równoległym, a także wytłumaczył, że z istoty i celu obu świadczeń wynika niemożność ich jednoczesnego pobierania.

Również twierdzenia skarżącego odnoszące się do poniesienia szkody mają w zasadzie charakter jedynie polemiczny do ustaleń i rozważań zaprezentowanych w motywach wyroku Sądu Okręgowego w Opolu. Część uzasadnienia poświęcona uprawdopodobnieniu szkody nie zawierała przekonującej argumentacji prawnej,

która mogłaby wskazywać, że szkoda ta została rzeczywiście stronie wyrządzona. Skarżący ponowił wywody konsekwentnie powtarzane w każdym składanym piśmie procesowym.

To wszystko poprowadziło Sąd Najwyższy do stwierdzenia, że podnoszona przez skarżącego niezgodność orzeczenia nie tylko nie miała charakteru kwalifikowanego, elementarnego i oczywistego, lecz przede wszystkim w ogóle nie miała w niniejszej sprawie miejsca, skoro wyrażała jedynie krytykę oceny prawnej wypowiedzianej przez Sądy *meriti* (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2018 r., III CNP 30/17).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 424⁹ k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 424¹² w zw. z art. 398²¹, art. 391 § 1 k.p.c. i art. 102 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

A.W.

[a.ł.]